

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Людмила БІГУН

01.09.2023 р.

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради №1
від 31.08.2023

**Освітня програма
комунального закладу
«Жмеринський ліцей №6»
для 5 - 6 класів
за Державним стандартом
базової середньої освіти
в умовах реалізації концепції
«Нова українська школа»
на 2023-2024 н.р.**

Вступ

Освітня програма комунального закладу «Жмеринський ліцей № 6» розроблена на виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988) та Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898.

В освітній програмі враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма розроблена для реалізації мети повної загальної середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу.

Освітня програма розроблена для адаптаційного циклу базової середньої освіти на основі Типової освітньої програмидля 5-6 класів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та його розподіл між освітніми галузями
- загальний обсяг навчального навантаження;
- навчальний план закладу освіти;
- перелік навчальних модельних програм
- опис форм організації освітнього процесу;
- оцінювання навчальних досягнень учнів.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

**Загальний обсяг
навчального навантаження**

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6-х класів складає 2135 годин/навчальний рік, що відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному у Державному стандарті базової середньої освіти та Типовій освітній програмі для 5-9 класів.

Загальний обсяг навчального навантаження розподілено між освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами і для кожної галузі встановлено в межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників:

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ОСНОВНОЇ ШКОЛИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

Комунальний заклад «Жмеринський ліцей №6»

5 клас

№ з\п	Клас	К-ть учнів	Класний керівник								
1	5-А	22	Мельник Юлія Василівна								
2	5-Б	27	Печуляк Ольга Володимирівна								
3	5-В	30	Бобошко Альона Михайлівна								
№ з\п	Класи		Кількість годин				Години на поділ				Всього
				5-Б	5-В			5-Б	5-В		
	Кількість учнів у класі		23	28	29		23	28	29		80
	Освітні галузі		Навч. предмети								
Інваріантна складова											
1	Мовно - літературна	Укр. мова	4	4	4				4		16
		Укр. література	2	2	2						6
		Англ. мова	3,5	3,5	3,5				3,5		14
		Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5						4,5
2	Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	1						3
3	Мистецька	Муз.мист.	1	1	1						3
		Образ. мистецтво	1	1	1						3
4	Математична	Математика	5	5	5						15
5	Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2						6
6	Технологічна	Технології	2	2	2				2		8
7	Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5		1,5	1,5	1,5		9
8	Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1						3
		Етика «культура добросусідства»	0,5	0,5	0,5						1,5
9	Фізична культура	Фіз. культура	3	3	3						9
	Разом		26+3	26+3	26+3		1,5	1,5	11		101
ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА											
	Додаткові години на вивчення предметів, курсів за вибором, консультацій та групових занять										
	Всього з варіативної використано										
	Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без годин фізкультури)		28	28	28						
	Всього фінансується		28+3	28+3	28+3						
	Використано		29	29	29		1,5	1,5	11		101

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ОСНОВНОЇ ШКОЛИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

Комунальний заклад «Жмеринський ліцей №6» 6 клас

№ з\п	Клас	Кількість учнів	Класний керівник								
1	6-А	31	Кочмарук Людмила Миколаївна								
2	6-Б	29	Шаповалова Тетяна Володимирівна								
3	6-В	31	Гижко Ірина Володимирівна								
№ з\п	Класи		Кількість годин				Години на поділ			Всього	
			6-Б	6-В			6-Б	6-В			
	Кількість учнів у класі		31	29	31		31	29	31	91	
	Освітні галузі		Навч. предмети								
Інваріантна складова											
1	Мовно - літературна		Укр. мова	4	4	4		4	4	4	24
			Укр. література	2	2	2					6
			Англ. мова	3,5	3,5	3,5		3,5	3,5	3,5	21
			Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5					4,5
2	Громадянська та історична		Історія України								
			Всесвітня історія	2	2	2					6
3	Мистецька		Муз.мистецтв.	1	1	1					3
			Образ. мистецтво	1	1	1					3
4	Математична		Математика	5	5	5					15
5	Природнича		Пізнаємо природу	2	2	2					6
			Географія	2	2	2					6
6	Технологічна		Технології	2	2	2		2	2	2	12
7	Інформатична		Інформатика	1,5	1,5	1,5		1,5	1,5	1,5	9
8	Соціальна і здоров'язберезувальна		Здоров'я, безпека та добробут	1	1	1					3
			Культура добросусідства	0,5	0,5	0,5					1,5
9	Фізична культура		Фізична культура	3	3	3					9
Разом				29+3	29+3	29+3		11	11	11	129
ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА											
	Додатковий час на навчальні предмети, факульт., індив. заняття та консультації										
Всього з варіативної											
	Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без годин фізкультури)		31	31	31						
	Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		29+3	29+3	29+3						

Використано	29+3	29+3	29+3		11	11	11		129
--------------------	------	------	------	--	----	----	----	--	------------

- використано навчальний план для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток №3), затверджений наказом МОН України від 19.02.2021 № 235
- Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження

Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Освітнє середовище забезпечує:

- наявність безпечних умов навчання та праці;
- комфортну міжособистісну взаємодію, сприяючи емоційному благополуччю учнів, педагогів та батьків;
- відсутність будь-яких проявів насильства та наявність достатніх ресурсів для їх запобігання;
- дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки №401 від 08.04.2016) 5- 6-ті класи ділиться на групи під час вивчення української мови, інформатики та англійської мови.

Оцінювання навчальних досягнень учнів

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного оцінювання результатів навчання.

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізнити **поточне формувальне оцінювання** (оцінювання для навчання) та **підсумкове оцінювання** (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюється з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюється з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі такого алгоритму діяльності вчителя:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання;
- інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року;
- надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним;
- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання зручно використовувати інструменти зорієнтованого переліку, наведеного в Додатку [1].

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок I та II семестрів. Для визначення річної оцінки потрібно врахувати динаміку особистих досягнень учня протягом року.

Оцінка результатів навчання є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі, його батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного оцінювання результатів навчання, застосовують у формувальному оцінюванні, зокрема для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем та коригування освітнього процесу

1. Опис інструментів оцінювання

Результати оцінювання особистісних надбань учнів у 5 класах рекомендовано виражати вербальною, рівневою (вересень - жовтень) та бальною оцінкою за вибором закладу.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашіаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Результати формувального оцінювання відображаються в оцінних судженнях учителя/учнів/батьків, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. Оцінні судження вчителя мають бути об'єктивними, конкретними, чіткими, лаконічними, доброзичливими, слугувати зразком для формулювання оцінних суджень учнями. В оцінному судженні відображають прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень, за їх наявності, у досягненні очікуваних результатів навчання відповідно до програмових вимог.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

Метою формувального оцінювання є відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду.

Мета підсумкового оцінювання – співставити навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Рекомендовано враховувати, що формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Для ефективності формувального оцінювання рекомендовано дотримуватись алгоритму діяльності вчителя під час його організації:

1. формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
2. визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
3. формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;
4. створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
5. коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час такого оцінювання рекомендовано зіставляти навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкову оцінку за рік рекомендовано визначати з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів.

Вибір форм і методів навчання вчителі 5-х класів визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Орієнтовної рамки оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти.

Проте, кожен наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові:

Перший рівень - початковий. Учні відтворюють частину навчального матеріалу, з допомогою вчителя виконують елементарні завдання.

Другий рівень - середній. Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо

осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

Третій рівень - достатній. Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати і систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною та правильною аргументацією.

Четвертий рівень - високий. Учні мають системні міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

Оцінювання навчальних досягнень учнів відбувається відповідно до схем оцінювання учнів з кожного предмета, які розробляються і погоджуються гімназійними методичними комісіями, заслуховуються на педраді та затверджуються наказом по школі – щорічно. За необхідністю – аналізуються, вносяться зміни та оприлюднюються на сайті гімназії.

ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Категорії критеріїв	Рівні		
<i>Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації</i>	Початковий рівень 1 – 3 балів		
	1	2	3
	<i>Учень/учениця з допомогою вчителя чи інших осіб:</i> планує й здійснює навчальний пошук;	<i>Учень/учениця з частковою допомогою вчителя чи інших осіб:</i> планує й здійснює навчальний пошук;	<i>Учень/учениця самостійно:</i> опрацьовує текстову та/або графічну інформацію
	Середній рівень 4 – 6 балів		
	4	5	6
	<i>Учень / учениця самостійно або з частковою допомогою вчителя чи інших осіб:</i> планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу;	<i>Учень / учениця самостійно або з частковою допомогою вчителя чи інших осіб:</i> опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей	<i>Учень / учениця самостійно:</i> планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу; опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей
	Достатній рівень 7 – 9 балів		
	7	8	9
	<i>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб:</i> планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом;	<i>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб:</i> ставить уточнювальні запитання; використовує інформацію з кількох джерел;	<i>Учень / учениця самостійно:</i> опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; порівнює інформацію з кількох джерел
	Високий рівень 10 – 12 балів		
10	11	12	

	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; використовує інформацію з різних джерел;	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: ставить запитання на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків; використовує інформацію з різних джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію;	Учень / учениця самостійно: аналізує й порівнює інформацію з різних джерел; критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації
Комунікація, зокрема з використанням інформаційно комунікаційних технологій	Початковий рівень 1 – 3 балів		
	1	2	3
	Учень / учениця з допомогою вчителя чи інших осіб: створює короткі усні й письмові повідомлення;	Учень / учениця з частковою допомогою вчителя чи інших осіб: відтворює почуту або прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та/або логічні неточності	Учень / учениця самостійно або з частковою допомогою вчителя чи інших осіб: створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та/або логічні неточності
	Середній рівень 4 – 6 балів		
	4	5	6
	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: створює короткі усні й письмові повідомлення;	Учень / учениця самостійно або з частковою допомогою вчителя чи інших осіб: відтворює почуту або прочитану інформацію без істотних змістових та/або логічних неточностей;	Учень / учениця самостійно: відтворює почуту або прочитану інформацію без істотних змістових та/або логічних неточностей; презентує результати своєї навчальної діяльності
	Достатній рівень 7 – 9 балів		
	7	8	9
Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: створює деталізовані усні й письмові повідомлення;	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження; презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)	Учень / учениця самостійно: висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження; презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)	
Високий рівень 10 – 12 балів			

	10	11	12
	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження; використанням ІКТ (за умови доступності)	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження; творчо презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)	Учень / учениця самостійно: висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження; творчо презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)
<i>Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом</i>	Початковий рівень 1 – 3 балів		
	1	2	3
	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання;	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: розпізнає, називає окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання; розпізнає, називає окремі об'єкти вивчення
	Середній рівень 4 – 6 балів		
	4	5	6
	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальну дію із застосування знань, що охоплюються навчальним матеріалом, за зразком;	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: може порівняти окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або з частковою допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальну дію із застосування знань, що охоплюються навчальним матеріалом, за зразком; може порівняти окремі об'єкти вивчення
	Достатній рівень 7 – 9 балів		
7	8	9	
Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, у типових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, пропонує можливі способи виконання завдання або розв'язання проблеми;	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: складає план для виконання / розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв'язання;	Учень / учениця самостійно: складає план для виконання / розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв'язання; може аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення	

		може аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення	
	Високий рівень 10 – 12 балів		
	10	11	12
	<i>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб:</i> застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, для виконання практичних завдань та/або розв'язання повсякденних проблем у нетипових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, висуває гіпотези; успішно виконує завдання або розв'язує проблему відповідно до інструкцій;	<i>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб:</i> обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід;	<i>Учень / учениця самостійно:</i> обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід; може класифікувати й узагальнювати об'єкти вивчення
	Початковий рівень 1 – 3 балів		
	1	2	3
	<i>Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:</i> розпізнає помилки, змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	<i>Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:</i> розпізнає логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	<i>Учень / учениця самостійно:</i> розпізнає помилки, логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності або після того, як на них вказує вчитель
	Середній рівень 4 – 6 балів		
	4	5	6
	<i>Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:</i> розпізнає й виправляє окремі помилки в результатах навчальної діяльності	<i>Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:</i> розпізнає й виправляє і робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності	<i>Учень / учениця самостійно:</i> розпізнає й виправляє окремі помилки та робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності
	Достатній рівень 7 – 9 балів		
	7	8	9
	<i>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб:</i> успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах власної навчальної діяльності;	<i>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб:</i> успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах власної навчальної діяльності;	<i>Учень / учениця самостійно:</i> визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання
<i>Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності</i>			

		визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	
	Високий рівень 10 – 12 балів		
	10	11	12
	<p><i>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб:</i></p> <p>аналізує результати власної навчальної діяльності із застосуванням критеріїв оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення;</p>	<p><i>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб:</i></p> <p>визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання</p>	<p><i>Учень / учениця самостійно:</i></p> <p>визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання</p>